

Enheten för kompetensförsörjning
Klara Hörnqvist
010-240 5236
Klara.hornqvist@msb.se

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal (Ds 2024:9)

Sammanfattning

MSB ställer sig bakom förslaget att förmånen av vaccination av medföljande familjemedlemmar ska göras skattefria om den krävs för utlandsvistelsen, då vi anser att det kommer att underlätta arbetsgivarens förebyggande åtgärder mot ohälsa.

MSB ifrågasätter lämpligheten i förslaget att de utsändande myndigheterna ska betala ett lönetillägg för att kompensera förmånsbeskattning av medföljandes hälsundersökningar. Istället förespråkas att medföljandes hälsundersökning inför utlandsstationering bör vara skattefri.

MSB vill nyansera behovsbilden och möjliga konsekvenser av förslaget om att Regeringskansliets och Försvarsmaktens anställda som inte anses bosatta i Sverige ska få tillgång till sjukvård här.

MSB har inga synpunkter på problembeskrivningen kopplat till uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap samt tillgång till och ersättning för sjukvård vid stationering inom EU/EES, Schweiz och Storbritannien.

Behov av fördjupad analys

Den anställdes kostnader för förmånsbeskattning av medföljande familjemedlemmars vaccination och hälsundersökningar före och efter utsändning

MSB ifrågasätter lämpligheten i utredningens förslag om lönetillägg som kompensation för förmånsbeskattning av medföljandes hälsundersökningar inför utlandsstationering.

Rimligen bör statliga myndigheter stå bakom den svenska skattelagstiftningen och inte kompensera för beskattning som den medför. Om det i grunden inte anses rimligt att utsända drabbas av förmånsbeskattning för medföljandes hälsundersökningar, bör skattelagstiftningen ses över, snarare än att arbetsgivarna uppmanas kompensera för beskattningen genom lönetillägg.

MSB har tidigare erfarenhet av lönetillägg som kompensation för förmånsbeskattning i andra situationer. Det kan vara utmanande att skapa legitimitet kring en sådan lösning, eftersom det ofta tolkas som att arbetsgivaren inte står bakom eller försöker kringgå skattelagstiftningen. Det är dessutom administrativt betungande för arbetsgivaren att hantera denna typ av lönetillägg.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Datum
2024-11-06

Ärendenr
UD2024/08091

MSB anser att det är av yttersta vikt att arbetsgivaren kan säkerställa att såväl arbetstagare som tilltänkta medföljande inte har något hälsotillstånd som kan äventyra deras säkerhet och hälsa under vistelsen utomlands. Detta görs genom hälsoundersökningar, vars resultat ligger till grund för beslut om den tilltänkta arbetstagaren och dess familjemedlemmar godkänns för utsändning eller inte. MSB anser att det är en rimlig och nödvändig åtgärd att kräva hälsoundersökning inför utlandsstationering, vilket också regleras i det centrala kollektivavtalet URA. De berörda familjemedlemmarna hade med största sannolikhet inte genomfört denna typ av hälsoundersökning på eget initiativ, om de inte hade varit aktuella som medföljande. MSB anser mot bakgrund av ovanstående att hälsoundersökningar som arbetsgivaren kräver inför en utlandsvistelse ska vara skattefria även för tilltänkta medföljande.

Tillgång till hälso- och sjukvård samt tandvård i Sverige vid utsändning av personer som inte anses bosatta i Sverige

MSB förstår utredningens resonemang kring behovet av att avgränsa gruppen personer som trots att de inte längre anses bosatta i Sverige ändå ska omfattas av regionernas ansvar att tillhandahålla vård. Dock vill MSB nyansera behovsbilden och möjliga konsekvenser av förslaget.

MSB har enstaka utsända som inte längre är bosatta i Sverige och därmed påverkas av den problembild som utredningen tecknar. Även om den beskrivna problematiken inte påverkar myndighetens verksamhet i någon stor utsträckning i dagsläget, så kan förslaget att Regeringskansliets och Försvarmaktens utsända ska omfattas av regionernas ansvar få konsekvenser för MSB och staten som helhet. Om endast vissa myndigheters personal ska omfattas av regionernas ansvar att tillhandahålla vård kan det riskera att försämra övriga myndigheters förutsättningar att rekrytera personal. Detta på grund av att de sökande då kan ha en förväntan om att få tillgång till vård i Sverige, eftersom vissa andra utsända inom staten får det. MSB anser mot bakgrund av detta att de grundläggande förutsättningarna för utsändande myndigheter ska vara så likartade som möjligt, för att inte skapa en snedvriden konkurrens vid rekrytering inom staten. Att de grundläggande förutsättningarna är likartade är också viktigt utifrån tillämpningen av befintliga regelverk, så som förtjänst och skicklighet vid tillsättning av tjänster. MSB ser att förslaget kan riskera att cementera eller utöka den beskrivna problematiken med olika tillämpning av regelverket kring förtjänst och skicklighet, där hanteringen av sökande som inte är folkbokförda i Sverige varierar hos myndigheterna.

MSB vill också problematisera det som utredningen beskriver som en försäkringslösning för MSB:s anställda som inte är bosatta i Sverige. Det rör sig inte om någon försäkringslösning, utan ett avtal som MSB slutit med Kammarkollegiet om att få nyttja deras upphandlade assistansbolag i olycks-/sjukdomsfall då det uppstår ett glapp mellan URA-försäkringen och vårdsystemet i hemlandet. Detta omfattar även svenska medborgare som tidigare varit bosatta i Sverige. Om avtalet aktiveras är det MSB som står för de faktiska kostnader som Kammarkollegiets och assistansbolagets hantering, samt den nödvändiga vården, genererar. Skulle det röra sig om en person som är utflyttad från Sverige ifrågasätter MSB rimligheten i att vi som arbetsgivare själva ska bekosta vård och hanteringen för att få tillgång till vård, när Regeringskansliets och Försvarmaktens anställda som befinner sig i samma situation föreslås inrymmas i regionernas ansvar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Tidsförhållanden

MSB har inga synpunkter på de föreslagna tidsramarna.

Övrigt

MSB önskar förtydliga att uppgifterna om antal anställda som återges i promemorian inte innefattar personal som anställs i insatsverksamheten. Enligt Årsredovisning 2023¹ var 1284 individer anställda vid myndigheten, men cirka 100 årsarbetskrafter tillkommer därutöver för tidsbegränsat anställd insatspersonal. Dock är inte all insatspersonal utlandsstationerad, vilket är målgruppen för utredningen.

Utredningen har tolkat att 55 av myndighetens utsända är stationerade inom EU/EES, vilket är felaktigt. Dessa individer är istället utsända i EU-missioner som till största del bedrivs utanför EU/EES-området. Enbart ett femtontal har sin stationeringsort inom EU/EES.

I detta ärende har generaldirektör Mikael Frisell beslutat. Klara Hörnqvist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Robert Wallén, och enhetschefen Therese Broms deltagit.

Mikael Frisell

Klara Hörnqvist

¹ Publikationsnummer: MSB2269 – februari 2024, ISBN: 978-91-7927-441-2.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984